

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt ma za zadanie wykonać tezy zawarte w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (dalej jako: „ETPCz”) oraz Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej jako: „TSUE”). Na ich kanwie instytucje te wyraziły swoje zastrzeżenia co do zgodności ustroju Krajowej Rady Sądownictwa (KRS) nadanego w wyniku nowelizacji – ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3), z Europejską Konwencją Praw Człowieka i Obywatela (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.) oraz Traktatem o Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864 z późn. zm.).

Ważkość problematyki ustroju i funkcjonowania oraz postępowania przed konstytucyjnym organem jakim jest KRS wymaga aby projektowane rozwiązania prawne były jak najbardziej spójne oraz klarowne. Z tych również względów w ramach postulowanych zmian przyjęto, iż konieczne jest uchwalenie – wzorem ustaw normujących ustrój oraz sposób procedowania Trybunału Konstytucyjnego (tj. ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1422 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2393)) dwóch odrębnych ustaw – pierwszej wyczerpujący sposób regulujących ustrój KRS oraz drugiej odnoszącej się wyłącznie do sposobu procedowania KRS.

Sygnalizowane wyżej zastrzeżenia koncentrowały się wokół regulacji normatywnych, które w ocenie ETPCz oraz TSUE skutkowały nadmiernym wpływ polityków na obsadę Krajowej Rady Sądownictwa (dalej jako: „KRS”). Przedkładany projekt ma za zadanie dokonać korekty ustroju KRS, poprzez wyeliminowanie zapisów budzących największe kontrowersje. Jednocześnie niniejszy projekt ustawy respektuje ogólną zasadę wyboru konstytucyjnych organów władzy publicznej, w sposób określony w art. 4 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm., dalej jako: „Konstytucja RP”). Na tej podstawie proponowany został system mieszany – zakładający wybór kandydatów na członków KRS przez sędziów, zgromadzenia ogólne sądów oraz grupę 1000 obywateli, którzy to następnie są wybierani, w drodze indywidualnego głosowania przez Zgromadzenie Narodowe, większością 3/5.

Ze względu na ważkość zagadnienia oraz konieczność respektowania zarówno zasad zapisanych w Konstytucji RP, jak i tych wskazanych na gruncie orzecznictwa ETPCz oraz TSUE. Zagadnienia dotyczące postępowania przed KRS zostały opracowane w odrębnym projekcie ustawy. Czyni to przedkładany projekt bardziej klarownym, jak również pozwana bardziej szczegółowo opisać wdrażane na jego podstawie zmiany, które mają za zadanie implementować tezy zaprezentowane na gruncie orzecznictwa ETPCz oraz TSUE, przy zachowaniu nadrzędnej roli Konstytucji RP oraz zawartych na jej podstawie zasad organizacyjnych organów władzy publicznej.

Opisywane niżej zmiany zostały przedstawione w enumeratywy sposób, poprzez odwołanie się do przywoływanych przepisów z projektu. Do zmian tych należy:

- I. Art. 2 pkt 7 – nadanie KRS prawa do wyrażenia stanowiska w odniesieniu do wykładni przepisów normujących ustrój sądów powszechnych, wojskowych, administracyjnych i Sądu Najwyższego. Projektowana zmiana ma na celu wypełnienie luki w zakresie ustrojowych zadań KRS, do których należy stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Nie może budzić wątpliwości, że w ramach realizacji tychże KRS powinna mieć prawo do wypowiedzenia się w sprawach dotyczących ustroju sądownictwa, szczególnie jeżeli te budzą wątpliwości interpretacyjne. Wyposażenie KRS w powyższe uprawnienie jest szczególnie istotne ze względu na potencjalne nadużycia w zakresie sprawowania nadzoru administracyjnego, sprawowanego nie tylko przez sądy zwierzchnie (sądy okręgowe oraz sądy apelacyjne), ale również przez Ministra Sprawiedliwości. Nadmiernie rozbudowany system narzędzi służących realizacji ww. nadzoru (zob. J. Mrozek, *Kontrola*

i nadzór administracyjny w sądownictwie powszechnym, Warszawa 2022) w szczególnych sytuacjach może stać się narzędziem mogącym służyć wywarceniu presji na sędziego, lub sądy *ergo* doprowadzić do osłabienia niezależności sądowej, przede wszystkim niezawisłości sędziowskiej. Z powyższych powodów, wyposażenie KRS w prawo do wydania stanowiska co do wykładni przepisów normujących ustroj sądownictwa w założeniu ma stanowić środek zabezpieczający przed ww. potencjalnymi nadużyciami. Ponadto przyczyni się on do ujednolicenia zasad wg których realizowany ma być tytułowy nadzór administracyjny (określony w przepisach ustrojowych), jak również pozostałych przepisów ustrojowych sądownictwa.

- II. Art. 2 pkt 8 – przepis ten został uzupełniony o prawo wyboru rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądów administracyjnych. KRS jako konstytucyjny organ władzy publicznej stojący na straży niezawisłości sędziów oraz niezależności sądów (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP) jest również podmiotem o *quasi*-przedstawicielskim charakterze względem *in genere* sędziów orzekających w sądach *ergo* jednym z dwóch (obok trybunałów) podmiotów tworzących – zgodnie z art. 10 ust. 1 Konstytucji RP – władzę sądowniczą. Nie może zatem budzić wątpliwości, że z powyższych względów, za budzące zastrzeżenia zgodności z art. 183 ust. 1 Konstytucji RP, było pominięcie wśród uprawnień KRS prawa do wyboru rzecznika odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów orzekających w sądach administracyjnych. Brak jest uzasadnionych podstaw do tego aby za jakkolwiek uzasadnione uznać ograniczenie ww. prawa KRS wyłącznie do rzeczników odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów orzekających w sądach powszechnych i wojskowych, a zatem aby w tym zakresie przyznać *quasi* autonomię sądownictwu administracyjnemu. Z tych również względów konieczne jest rozszerzenie obecnego prawa KRS w tym zakresie również o wybór rzeczników odpowiedzialności dyscyplinarnej w stosunku do podmiotów orzekających w ramach pionu sądownictwa administracyjnego.
- III. Art. 3 pkt 2 – prezentowana zmiana implementuje – poprzez nadanie ustawowej podstawy prawnej – praktykę wyrażenia przez KRS stanowiska jako *amicus curiae* w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym (zob. stanowisko KRS z dnia 21 stycznia 2022 r. w przedmiocie przedstawienia istotnego poglądu dla sprawy w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie sygn. akt K 7/21, <https://ipo.trybunal.gov.pl/ipo/Sprawa?&pokaz=dokumenty&sygnatura=K%207/21>), którego przedmiotem jest zbadanie zgodności z ustawą zasadniczą przepisów dotyczących ustroju, kognicji, kompetencji sądownictwa lub procesu sądowego. Dotychczas działania polegające na wyrażeniu stanowiska przed TK w sprawach dot. judykatury było wyinterpretowane z odpowiedniego zastosowania art. 63⁵ § 1 k.p.c., w związku z 186 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 36 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym, w związku z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 269 z późn. zm.). Bezspornym jest jednak to, że generalna dopuszczalność prezentacji stanowiska KRS w postępowaniach przed TK zainicjowanych przez inne podmioty, a jednoznacznie odnoszących się do sądownictwa musi posiadać klarowną, a zatem również niebudzącą żadnych wątpliwości wykładniczych, podstawę prawną. Z tych również względów bezwzględnie konieczne jest implementowanie omawianego uprawnienia do przepisów ustawy. Przede wszystkim by niemożliwe było zakwestionowanie powyższego uprawnienia przez KRS, ale również w celu umożliwienia KRS realnej realizacji jej ustrojowych zadań, o których mowa w art. 186 ust. 1 Konstytucji RP.
- IV. Art. 3 pkt 6 – zmiana ta jest pochodną tej, określonej w pkt. I. (art. 2 pkt 7). Ma ona na celu nieznaczne rozszerzenie uprawnienia, obecnie określonego w *art. 3 ust. 1 pkt 5* o prawo do wyrażenia – z urzędu – opinii co do wykładni przepisów ustrojowych. Ma to – podobnie jak poprzednie zmiany – za zadanie jak najpełniej umożliwić realizacji KRS jej ustrojowej funkcji stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Uzyskanie przez KRS powyższego uprawnienia pozwoli ujednolicić sposób przeprowadzania przez Ministra Sprawiedliwości oraz prezesów sądów działań z zakresu nadzoru administracyjnego. Należy bowiem pamiętać, że w obecnym porządku prawnym sposób

jego przeprowadzenia nie podlega możliwości zaskarżenia do sądu (powszechnego bądź administracyjnego). Wobec zaś mnogości środków służących jego realizacji oraz potencjalnie tożsamego ich charakteru prowadzi to do sytuacji, w wyniku której, w stosunku do danej okoliczności uzasadniającej przeprowadzenie działań z zakresu nadzoru administracyjnego, podejmowane są działania wykorzystujące odmienne środki prawne przewidziane w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 217 z późn. zm.). Konsekwencją powyższego jest częstokroć dowolność i przypadkowość w tego typu działaniach. Mając to na uwadze uzyskanie przez KRS ww. uprawnień pozwoli na wyeliminowanie powyższego zjawiska, a tym samym usprawni ww. działalność w zakresie nadzoru administracyjnego nad sądami.

- V. Art. 5 ust. 1 pkt 5 – zmiana najistotniejsza. W ramach prezentowanych rozwiązań proponuje się modyfikację obecnego systemu wyboru sędziów wchodzących w skład KRS. Sugerowane rozwiązanie zakłada system mieszany, w którym to sędziowie wybierają kandydatów na członków KRS, którzy to następnie poddani zostają indywidualnemu głosowaniu przez Zgromadzenie Narodowe. Proponowany system respektuje zatem zasadę suwerenności Narodu, o której mowa w art. 4 ust. 2 Konstytucji RP, wyrażającą się w tym wypadku w (ostatecznym) wyborze sędziów do KRS przez organ przedstawicielski Narodu jakim jest Zgromadzenie Narodowe. Jednocześnie eliminuje zastrzeżenia jakie w tym zakresie formułowały ETPCz oraz TSUE wprowadzając zasadę, zgodnie z którą kandydaci na sędziów do KRS są wyłaniani przez samych sędziów. Gwarantuje to, iż finalnie wybrani sędziowie do KRS będą cieszyć się nie tylko zaufaniem środowiska sędziowskiego, ale również posiadać mandat społeczny, gdyż ich ostateczny wybór w skład KRS będzie pochodził od organu przedstawicielskiego.

W powyższym kontekście niezwykle ważnym jest podkreślenie, że w ramach proponowanych rozwiązań wprowadza się zasadę większości kwalifikowanej 3/5 ustawowej liczby członków Zgromadzenia Narodowego. Tak określona większość zapewniac będzie, iż wybrani ww. sposobem sędziowie nie będą mogli być utożsamiani z jakąkolwiek partią polityczną. Tym samym również ich wybór winien dawać gwarant rękojmi do zasiadania w KRS.

Szczegółowy tryb postępowania w przedmiocie wyboru członków KRS określają przepisy zgrupowane w Dział III. (zob. pkt XVI. uzasadnienia).

- VI. Art. 5 ust. 1 pkt 6 i 7 – w ramach postulowanych zmian proponuje się wprowadzenie większości bezwzględnej wymaganej do wyboru posłów oraz senatorów do KRS. Zmiana w tym zakresie ma za zadanie maksymalne odpolitycznienie wyboru parlamentarzystów w skład KRS, który to powinien opierać się na drodze szerokiego konsensusu politycznego, a w konsekwencji wyboru najodpowiedniejszych kandydatów do KRS (zob. zmiana art. 5 ust. 2 – pkt VII.).
- VII. Art. 5 ust. 2 – przedmiotowa zmiana faktycznie nadaje obecnemu zwyczajowi zakładającemu m.in. wybór do KRS posłów oraz senatorów legitymujących się tytułem zawodowym magistra prawa znaczenie normatywne. *Ratio legis* nadania ww. zwyczajowi normatywnego zakotwiczenia jest pokłosiem sygnalizowanych zastrzeżeń wynikających uprawnień KRS względem sądów (zob. J. Mrozek, *Kontrola i nadzór administracyjny w sądownictwie powszechnym*, Warszawa 2022, s. 45-50). Mowa tutaj o możliwości przeprowadzenia wizytacji oraz lustracji. Ponadto w rozpoznaniu odwołań od tzw. ministerialnego zwrócenia uwagi, o którym mowa w art. 37ga ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (*ibidem*, s. 385-388). W przypadku pierwszych dwóch, ich przeprowadzenie może się odbywać w dwójnasób (art. 5 ust. 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa). Pierwszym sposobem jest zarządzenie przeprowadzenia lustracji bądź wizytacji odpowiedniemu sędziemu wizytatorowi albo poprzez samodzielne przeprowadzenie tj. przez członków KRS tychże czynności. Nie może ulegać wątpliwości, że samodzielne przeprowadzenie przez KRS lustracji bądź wizytacji wymaga odpowiedniego przygotowania, w tym przede wszystkim posiadania kwalifikowanego – prawniczego wykształcenia. Z tych również względów koniecznym staje się

wprowadzenie swoistego minimum kompetencyjnego względem wszystkich członków KRS. Ma to na celu zagwarantowanie możliwości realizacji ww. uprawnień przez wszystkich członków KRS, a zatem eliminację (potencjalnych) problemów z pozbawieniem możliwości w realizacji członków KRS, niektórych uprawnień Rady. Innymi słowy doprowadzenia do sytuacji podziału na „lepszycy” (kompetentnych) członków KRS oraz „gorszych” (pozbawionych określonych kompetencji) członków KRS.

VIII. Art. 7 ust. 2 – proponowane rozwiązanie eliminuje powstanie wątpliwości interpretacyjnych co do możliwości zasiadania w KRS osoby jedynie pełniącej obowiązki Ministra Sprawiedliwości, bądź – w sytuacji jej nie powołania – Prezesa Rady Ministrów wykonującego te obowiązki na mocy art.36 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1188 z późn. zm.). Konstytucyjnie nakreślony skład KRS (zob. art. 187 Konstytucji RP), określa że w skład KRS wchodzi Minister Sprawiedliwości. Innymi słowy osoba powołania na to stanowisko – piastun organu – jest z mocy prawa członkiem KRS, tak długo jak długo zajmuje ww. urząd. Z tych również powodów osoba jedynie p.o. ww. organu nie może zasiadać w KRS. Pełniący obowiązki Ministra Sprawiedliwości nie jest bowiem piastunem tegoż organu (tym jest jedynie osoba powołana na ten urząd, w zgodzie z art. 161 Konstytucji RP).

IX. Art. 12 – przepis wprowadza ustawowe przesłanki, których wystąpienie skutkuje czasowym zawieszeniem możliwości wykonywania obowiązków (sprawowania mandatu) członka KRS. Wprowadza on zasadę, zgodnie z którą zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego z mocy prawa zawiesza jego obowiązki jako członka KRS. Analogicznie podjęcie uchwały o pociągnięciu do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu posła, senatora bądź Ministra Sprawiedliwości z mocy prawa pozbawiać będzie prawa do sprawowania przez tegoż mandatu członka KRS. Również fakt tymczasowego aresztowania będzie wywoływał ww. skutek. Brak obecnych regulacji normatywnych w tym zakresie należy uznać za istotną lukę prawną.

Równie ważne jest wskazanie, że w ramach projektowanych zmian zawieszenie mandatu członka KRS nie będzie wpływało na pracę Rady. Wynika to ze zmian jakie są zaproponowane w projekcie ustawy regulującej sposób postępowania przed KRS.

X. Art. 14 – projektowana zmiana wychodzi na przekór podnoszonym zastrzeżeniom co do „wynagrodzenia” przez Ministra Sprawiedliwości sędziów wchodzących w skład KRS, poprzez powołanie ich na stanowiska prezesów sądów. Wprowadzenie zakazu incompatibilitas pozbawia – w stosunku do sędziów wybranych do KRS możliwości: (a) łączenia członkostwa w KRS z innym stanowiskiem (funkcją) w sądzie (prezes sądu, przewodniczący wydziału etc.), jak też (b) delegowania sędziego do innego sądu. Zmiana w tym zakresie pozwala wyeliminować sytuację piętrowego zmniejszenia przydziału spraw dla sędziego z tytułu łączenia członkostwa w KRS z inną funkcją (zob. § 68 ust. 1 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2146 z późn. zm.)). Wprowadzone zakazy uzupełniają te zawarte w art. 48 (zob. pkt XIX uzasadnienia).

XI. Art. 15 – regulacja art. 15 stanowi dopełnienie zakazu incompatibilitas, o której mowa w art. 14 (zob. pkt. X uzasadnienia). Zgodnie z jej postanowieniami sędzia funkcyjny lub delegowany, który został wybrany na członka KRS ma obowiązek – w przeciągu miesiąca od ww. wyboru – odpowiednio zrzeczenia się pełnionej funkcji lub wystąpienia o cofnięcie delegacji.

Wprowadzenie miesięcznego terminu jest podyktowane koniecznością zakończenia przez sędziów delegowanych do orzekania w innych sądach spraw przez nich rozpoznawanych. Kwestia ta jest niezwykle istotna w sytuacji sztywnego przypisania sędziego (składu orzekającego)

do danej sprawy. Chodzi zatem o wyeliminowanie sytuacji, w wyniku której wybór sędziego delegowanego do KRS skutkuje m.in. koniecznością na otwarcia „od początku” przewodu sądowego.

Sam miesięczny termin rozpoczyna bieg od momentu wyboru sędziego do KRS, a zatem od momentu zgłoszenia przez Zgromadzenie Narodowe. Tym samym samo wyrażenie chęci – wyboru sędziego jako kandydata na członka KRS – będzie bez wpływu na jego obowiązki orzecznicze. Końcowo warto dodać, że w projektowanym przepisie zastrzeżono, że upływ miesięcznego terminu na dokonanie czynności zrzeczenia się pełnionej funkcji bądź wystąpienia o cofnięcie delegacji skutkuje zrzeczeniem się mandatu członka KRS przez danego sędziego. Eliminuje ono zatem naruszenie zakazu incompatibilitas, o którym mowa w art. 14 (zob. pkt X uzasadnienia).

- XII. Art. 16 oraz art. 18-21 i 23 – niniejsze przepisy implementują na grunt ustawy o KRS systematykę przyjętą w art. 3 oraz 23-27 ustawy o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1093 z późn. zm.). Mowa tutaj o ustawowym określeniu zasadniczej struktury wewnętrznej KRS, wraz z ustawowym określeniem właściwości poszczególnych komisji KRS.

Określona w art. 16 wewnętrzna struktura KRS nie została określona w sztywny sposób tzn. w przepisie tym – w ust. 2 przewidziano możliwość powołania dodatkowych komisji określanych jako komisje problemowe.

Określenie w ustawie zasadniczej struktury wewnętrznej KRS, w tym właściwości komisji, ma jedynie ramowy charakter (określone zostały w nim wyłączne zadania podstawowe). Z tych również powodów postuluje się wprowadzenie w art. 23 odesłania do regulaminu KRS, który ma za zadanie szczegółowe doprecyzowanie właściwości komisji.

- XIII. Art. 17 ust. 1 i 2 – proponowana niniejszym przepisem zmiana rozszerza regulacje normatywne odnoszące się dotychczas wyłącznie do zespołów opiniujących kandydatów na sędziów również na komisje KRS (stałe oraz problemowe). Zmiana ta ma na celu wyeliminowanie zjawiska alienacji niektórych członków KRS, jak również najpełniejsze zaakcentowanie działania w jej ramach przedstawicieli wszystkich rodzajów władz.

- XIV. Art. 17 ust. 3 – proponuje się również wprowadzenie zakazu co do Ministra Sprawiedliwości, który nie mógłby zostać przewodniczącym komisji KRS (problemowej bądź stałej). Zakaz ten jest podyktowany faktem konieczności zapewnienia realizacji przez Ministra Sprawiedliwości pozostałych jego funkcji.

- XV. Art. 22 – postulowana zmiana przyznaje nową kompetencję dla Przewodniczącego KRS. Mowa tutaj o uprawnieniu analogicznym do tego, o których mowa w art. 28 ustawy o Sądzie Najwyższym, a zatem – w sytuacji problemu z określeniem komisji właściwej do rozpoznania danej sprawy – prawie do przekazania zasięgnięcia opinii Prezydium KRS w przedmiocie określenia komisji właściwej do rozpoznania sprawy.

- XVI. Dział III. Wybór członków Krajowej Rady Sądownictwa – projektowane zmiany wprowadzają przede wszystkim przepisy wyborcze w odniesieniu do wszystkich wybieralnych członków KRS (nie zaś wyłącznie do sędziów, jak czyni obecna ustawa). W ramach powyższego wprowadzone zostały m.in.

1. przepisy określające podmioty uprawnione do zgłaszania posłów oraz senatorów kandydujących na członków KRS (art. 25 i 32). Są to kluby poselskie (senackie) oraz grupa co najmniej 9 posłów (3 senatorów). Dzięki powyższemu rozwiązaniu szanse na wybór do KRS będą mieli również

parlamentarzyści niezrzeszeni bądź niezwiązani z największymi klubami parlamentarnymi Sejmu lub Senatu;

2. wprowadzono zasadę tajności głosowania (art. 30), która to ma na celu nieskrępowany wybór parlamentarzystów do KRS, a zatem wybór kandydatów najbardziej odpowiednich;

3. określono również (art. 29) zasady postępowania w przypadku gdy (a) liczba posłów (senatorów) kandydujących na członków KRS, którzy uzyskali bezwzględną większość, jest mniejsza niż liczba miejsc do obsadzenia oraz (b) dwóch lub więcej posłów (senatorów) kandydujących na członków KRS otrzymało równą, bezwzględną większość głosów, a uznanie wszystkich kandydatów za wybranych spowodowałoby przekroczenie liczby miejsc do obsadzenia w KRS. Zgodnie z proponowanymi przepisami w wypadku ww. sytuacji zarządzane będzie ponowne głosowanie na zasadach określonych w art. 29 pkt 1 i 2;

4. zmieniono podmiot uprawniony do ogłaszania procedury zgłaszania spośród sędziów kandydatów na członków KRS, którym ma zostać odtąd Marszałek Senatu (art. 33 ust. 1);

5. rozszerzono ilość podmiotów uprawnionych do zgłaszania kandydatur sędziów na członków KRS, w ramach tych zmian prawo do zgłaszania kandydatur zyskały zgromadzenia ogólne sędziów sądów powszechnych i administracyjnych (art. 34 ust. 1 pkt 1-5, 7 i 8), zgromadzenie sędziów sądów wojskowych (art. 34 ust. 1 pkt 6) oraz zgromadzenie ogólne sędziów izby Sądu Najwyższego (art. 34 ust. 1 pkt 9) i zgromadzenie ogólne sędziów Sądu Najwyższego (art. 34 ust. 1 pkt 10). Przy czym zgromadzenia te będą mogły wystawić wyłącznie jednego kandydata (art. 33 ust. 3). Ponadto zmniejszono wymagane poparcie obywateli pod kandydaturą sędziego zgłaszanego do wyboru na członka KRS z dwóch tysięcy do tysiąca (art. 34 ust. 1 pkt 1);

6. wprowadzenie przepisów umożliwiających łączny wybór kandydatur sędziów zgłoszonych do KRS wyłącznie w sytuacji, gdy liczba zgłoszonych kandydatur jest równa liczbie miejsc do obsadzenia (art. 41 ust. 1 pkt 1) oraz wprowadzenie zasady głosowania nad każdą kandydaturą osobno, w sytuacji, gdy ich liczba przekracza liczbę miejsc do obsadzenia (art. 41 ust. 1 pkt 2);

7. wprowadzenie – w sytuacji uzyskania wymaganego poparcia przez większą liczbę sędziów kandydujących do KRS niż liczba miejsc do obsadzenia oraz w sytuacji uzyskania przez dwóch lub większej kandydatur równego poparcia zasad analogicznych zasad jak w wypadku wyboru parlamentarzystów (art. 41 ust. 3);

8. wprowadzenie tajności głosowania nad sędziami kandydującymi do KRS (art. 42). Ma to podnosić obiektywność w wyborze kandydatur najodpowiedniejszych do zasiadania w KRS, a także wyeliminować ewentualne próby wpływu na członków Zgromadzenia Narodowego w tej materii.

XVII. Art. 45 ust. 1 pkt 3 – kolejna zmiana wiąże się z nadaniem Szefowi Biura KRS statusu organu KRS. Projektowana zmiana ma na celu zwiększenie rangi ww. podmiotu, ale też – śladem rozwiązań z ustroju sądów powszechnych – pełniejsze wyodrębnienie działalności administracyjno-biurowej KRS, za której realizację Szef Biura KRS odpowiada.

XVIII. Art. 46 – proponowana zmiana likwiduje kadencyjność Prezydium KRS oraz wprowadza wymóg bezwzględnej większości przy wyborze Przewodniczącego KRS. Ma to na celu usprawnienie prac KRS, jak również zagwarantowanie, iż Przewodniczący KRS będzie się cieszył zdecydowanie silniejszym mandatem poparcia Rady.

- XIX. Art. 48 – wynikająca z niniejszego przepisu zmiana wprowadza dodatkowe zakazy incompatibilitas w odniesieniu do Ministra Sprawiedliwości oraz posłów i senatorów. W ramach tego proponuje się wprowadzenie zakazu wyboru Ministra Sprawiedliwości na Przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz członka Prezydium KRS. Ponadto zakazu wyboru posła lub senatora na stanowisko Przewodniczącego KRS. Zmiana ta ma na celu wzmocnienie sędziów w KRS, a tym samym eliminację ewentualnych zarzutów o upolitycznienie Rady.
- XX. Art. 49 pkt 7-10 – projektowana zmiana dookreśla funkcje Przewodniczącego KRS, m.in. wskazując, że jest on zwierzchnikiem służbowym sędziów, referendarzy oraz asystentów sędziów delegowanych do KRS (art. 49 pkt 7). Ponadto, że jest organem odpowiedzialnym za analizę orzecznictwa Sądu Najwyższego wydanego w związku ze złożeniem odwołań od uchwał KRS oraz informuje pozostałych członków KRS o wynikach tej analizy, a w razie stwierdzenia istotnych rozbieżności informuje o nich Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego (art. 49 pkt 10). W tym zakresie funkcja Przewodniczącego KRS staje się bardzo zbliżona do tej jaką pełni prezesi sądów.
- XXI. Art. 53 ust. 2, 3 i 4 – proponowana zmiana jest konsekwencją nadania Szefowi Biura KRS statusu organu KRS (zob. pkt. XVII uzasadnienia) W ramach tego wprowadza się ustawowe wymogi kwalifikacyjne w stosunku do kandydatów na ten urząd analogiczne jak te stawiane dyrektorom sądów. Jednocześnie wprowadza się wymóg apolityczności względem Szefa Biura KRS (art. 53 ust. 3), a także zakaz podejmowania dodatkowego zatrudnienia z wyjątkiem zatrudnienia na stanowiskach nauczycieli akademickich z zastrzeżeniem, że nie może to utrudniać pełnienia obowiązków Szefa Biura KRS (art. 53 ust. 4).
- XXII. Art. 54 – przepis ten, podobnie jak art. 53 ust. 2, 3 i 4, jest konsekwencją nadania Szefowi Biura statusu organu KRS. W ramach tego konieczne staje się ustawowe określenie kompetencji tego organu, które to niniejszy przepis w enumeratywny sposób określa. Istotne jest tutaj wskazanie, że Szef Biura KRS m.in. ma wykonywać zadania w zakresie finansowym, gospodarczym, kontroli finansowej, gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz audytu wewnętrznego (art. 54 pkt 2 oraz art. 69), a także być zwierzchnikiem służbowym i dokonywać czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentować KRS w wobec pracowników KRS, z wyłączeniem sędziów, referendarzy sądowych, i asystentów sędziów delegowanych do Biura KRS (art. 54 pkt 3).
- XXIII. Art. 55 – w ramach powyższych zmian proponuje się – w celu zwiększenia przejrzystości – wprowadzenie wynagrodzenia Szefa Biura KRS, którego wysokość będzie określana w formie rozporządzenia (art. 55 ust. 1). Ponadto uprawnąć Przewodniczącego KRS do przyznania Szefowi Biura KRS dodatku z tytułu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków lub zadań, a także nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy, przy czym przyznanie ww. dodatków i nagród musi być poprzedzone uzyskaniem opinii od Prezydium KRS (art. 55 ust. 2).
- XXIV. Dział IV. Biuro oraz pracownicy Krajowej Rady Sądownictwa – w ramach projektowanych zmian proponuje się kompleksowe uregulowanie w ustawie zasad funkcjonowania Biura KRS oraz jego pracowników. Obecna szczątkowość przepisów w tym zakresie powoduje trudności w zakresie stosowania przepisów z zakresu prawa pracy, szczególnie wobec pracowników Biura KRS. Konieczne jest zatem wprowadzenie w tym zakresie przejrzystych zasad prawnych.
- XXV. Art. 60 – proponuje się ograniczenie w możliwości zaangażowania sędziów – członków KRS do pracy w Biurze KRS (zob. art. 25 obecnie obowiązującej ustawy o KRS). W ramach tej zmiany sędzia będący członkiem KRS może za zgodą KRS objąć funkcję przewodniczącego wydziału KRS.
- XXVI. Art. 62 – konieczność ujęcia w ustawie wyczerpującej regulacji odnośnie pracowników Biura KRS implikuje uregulowanie w ustawie wymogów kwalifikacyjnych względem pracowników Biura KRS,

co niniejsza regulacja czyni. Warto jednak zaznaczyć, że w założeniu przepis ten będzie dopełniany przez rozporządzenie, które w szczegółowy sposób będzie dookreślało ustawowe wymogi, ze względu na specyfikę zajmowanego stanowiska w Biurze KRS (zob. pkt XXVIII uzasadnienia).

- XXVII. Art. 63 i 64 – powyższe przepisy wprowadzają możliwość uzyskania przez pracowników Biura KRS określonych wyróżnień (art. 63) oraz dodatków z tytułu zwiększenia obowiązków lub zadań (art. 64). Ich przyznanie będzie leżało w dyspozycji Przewodniczącego KRS, który kompetencję tą będzie realizował na wniosek bądź po zasięgnięciu opinii Szefa Biura KRS.
- XXVIII. Art. 65 – zróżnicowany zakres obowiązków pracowników Biura KRS wymaga aby kwestia ta, jak i szczegółowych wymagań kwalifikacyjnych została uregulowana w akcie wykonawczym jaki będzie rozporządzenie Prezydenta RP. Wybór Prezydenta RP jako organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego jest podyktowany przede wszystkim faktem, iż jest on organem uprawnionym do wydania analogicznego rozporządzenia w odniesieniu do pracowników sądów administracyjnych – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie stanowisk i wymaganych kwalifikacji urzędników sądowych i innych pracowników oraz szczegółowych zasad wynagradzania referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, starszych asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1888 z późn. zm.). Ponadto z uwagi, iż w skład KRS wchodzi Minister Sprawiedliwości, sama zaś Rada nie ma – w skutek postanowień art. 92 Konstytucji RP – prawa do wydawania tego typu aktów normatywnych. Z tych również względów proponuje się aby delegacja z ustawy umożliwiała współuczestniczeniu w nadaniu ostatecznego kształtu ostatecznym rozwiązaniom normatywnym w tym zakresie na zasadach określonych w § 74 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 283).
- XXIX. Art. 70 – zakres i ważkość zmian wymaga aby niniejsza ustawa wchodziła na zasadach określonych w przepisach odrębnej ustawy. Tylko w ten sposób wprowadzone zmiany będą klarowne, gdyż wszelkie regulacje o przejściowym i dostosowującym charakterze znajdować się będą w odrębnym akcie normatywnym. Nie będą zatem negatywnie wpływać na klarowność projektowanej ustaw, w szczególności nie będą w zbędny sposób rozbudowywać jej treści.